



ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 77/24

Люксембург, 30 април 2024 г.

Решение на Съда по дело C-670/22 | M.N. (EncroChat)

EncroChat : Съдът уточнява условията за предаването и използването на доказателства по наказателни дела с трансгранично измерение

В контекста на наказателни производства в Германия във връзка с незаконен трафик на упойващи вещества чрез услугата за криптирани далекосъобщения EncroChat Съдът уточнява някои условия за предаването и използването на доказателства, произтичащи от Директивата относно Европейска заповед за разследване по наказателноправни въпроси.

В този контекст европейска заповед за разследване, насочена към предаването на вече събрани от друга държава членка доказателства, може при определени условия да бъде издадена от прокурор. Издаването ѝ не изисква спазването на условията за събирането на доказателства в издаващата държава. При все това трябва да е възможен последващ съдебен контрол за спазването на основните права на засегнатите лица. Освен това държава членка трябва да бъде уведомена своевременно за мярка по прихващане, извършена от друга държава членка на нейна територия. При определени условия наказателният съд трябва да не взема предвид доказателства, когато засегнатото лице не е в състояние да ги коментира.

С помощта на нидерландски експерти и с разрешение на френски съд френската полиция успява да проникне в услугата за криптирани далекосъобщения EncroChat. По света тази услуга се използва на криптирани мобилни телефони за незаконен трафик на упойващи вещества. Чрез сървър на Европол германската федерална съдебна полиция е можела да прави справки в така прихванатите данни, които са се отнасяли до ползвателите на EncroChat в Германия.

В изпълнение на европейски заповеди за разследване, издадени от германската прокуратура, френският съд разрешава предаването на тези данни и използването им в наказателни производства в Германия.

Сезиран с такова производство, Областен съд Берлин си задава въпроси относно законосъобразността на тези европейски заповеди за разследване. Поради това той отправя до Съда поредица преюдициални въпроси, свързани с Директивата относно Европейска заповед за разследване по наказателноправни въпроси¹.

Съдът отговаря, че **европейска заповед за разследване, насочена към предаването на доказателства, които вече са на разположение на компетентните органи на изпълняващата държава** (в случая Франция), **не трябва непременно да бъде издадена от съдия. Тя може да бъде издадена от прокурор**, ако той е компетентен да разпорежда предаването на вече събрани доказателства в рамките на чисто национално производство.

Освен това **издаването на такава заповед е подчинено на същите материалноправни условия като приложимите за предаването на подобни доказателства в изцяло национален случай. За сметка на това тя не трябва да отговаря на същите материалноправни условия като прилаганите при събирането на доказателства.** Обстоятелството, че в случая френските органи са събрали доказателствата

в Германия и в интерес на техните германски колеги, по принцип е без значение в това отношение. За сметка на това **съд, който е сезиран с жалба срещу тази заповед, ще трябва да може да провери дали са спазени основните права на засегнатите лица.**

Освен това Съдът уточнява, че **държавата членка, в която се намира обектът на действието** по снемане на данни за трафика, местонахождението и съобщенията на съобщителна услуга по интернет, **свързано с проникването в крайни устройства** (в случая Германия), **трябва да бъде уведомена за това действие.** Тогава компетентният орган на тази държава членка може да посочи, че това прихващане на далекосъобщения не може да бъде извършено или трябва да бъде прекъснато, когато не би било разрешено в рамките на сходна национална процедура. Тези задължения и възможности имат за цел не само да гарантират зачитането на суверенитета на нотифицираната държава членка, но и да защитят правата на засегнатите лица.

В рамките на наказателно производство срещу лице, заподозряно в извършването на престъпления, националният наказателен съд трябва да не взема предвид доказателства, когато засегнатото лице не е в състояние да ги коментира и те могат да оказат съществено влияние върху преценката на фактите.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда. Актът на Съда обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст на съдебното решение и евентуално резюмето му](#) се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Нанчо Нанчев ☎ (+352) 4303 2083.

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!



¹ [Директива 2014/41/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 година относно Европейска заповед за разследване по наказателноправни въпроси.